

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia z dnia 22 października 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy Z. B., który wyniósł 129316,66 zł, zaś jego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru – 101,13%

(decyzja k 48-49 plik I akta ZUS)

Odwołanie od powyższej decyzji złożył Z. B.. W jego ocenie Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał złych przeliczeń i niesłusznie przyjął za lata 1972-1979 minimalne wynagrodzenie za pracę.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., wniósł o jego oddalenie.

(odpowiedź na odwołanie – k. 5-6)

Na rozprawie w dniu 12 czerwca 2019 roku wnioskodawca poprał odwołanie, pełnomocnik ZUS zaś wniósł o jego oddalenie.

(e-protokół rozprawy 00:02:07-00:05:32 płyta CD k 34)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Z. B. urodził się (...).

(bezsporne)

W okresie od 1 września 1969 roku do 26 lipca 1972 roku pracował na stanowisku ucznia (...) w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) Oddział II Osobowy w Ł..

(świadcstwo pracy k. 3 plik I akta ZUS)

W okresie od 30 września 1972 roku do 6 października 1972 roku pracował na stanowisku kierowcy w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) Oddział II Osobowy w Ł..

(umowa o pracę k. 8, zaświadczenie k. 9 plik I akta ZUS)

W okresie od 26 października 1972 roku do 30 czerwca 1985 roku pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy w Przedsiębiorstwie (...).

(świadcstwo pracy k. 19 plik I akta ZUS)

Od 30 września 1972 roku do 6 października 1972 roku wynagrodzenie wynosiło 5,20 zł/h.

Od 1 kwietnia 1974 roku wynagrodzenie wynosiło 7,50 zł/h.

Od 1 sierpnia 1974 roku wynagrodzenie wynosiło 8 zł/h.

Od 1 sierpnia 1976 roku wynagrodzenie wynosiło 8,50 zł/h.

Od 1 maja 1977 roku wynagrodzenie wynosiło 8,70 zł/h.

Od 1 sierpnia 1978 roku wynagrodzenie wynosiło 9,60 zł/h.

Od 1 sierpnia 1979 roku wynagrodzenie wynosiło 11 zł/h.

Od 1 stycznia 1980 roku wynagrodzenie wynosiło 12 zł/h.

Od 1 października 1980 roku wynagrodzenie wynosiło 18,50 zł/h.

Od 1 stycznia 1981 roku wynagrodzenie wynosiło 20,30 zł/h.

Od 1 sierpnia 1982 roku wynagrodzenie wynosiło 21,50 zł/h.

Od 1 stycznia 1983 roku wynagrodzenie wynosiło 23 zł/h.

Od 1 kwietnia 1984 roku wynagrodzenie wynosiło 24,50 zł/h.

Od 1 maja 1985 roku wynagrodzenie wynosiło 36 zł/h.

Od 1 sierpnia 1984 roku wynagrodzenie wynosiło 26 zł/h.

(umowa o pracę k. 8, angaże k.11,12,13,14,15,16,17,18 plik I akta ZUS)

Ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego w dniu 6 września 2018 roku.

(wniosek k. nienum. plik I akta ZUS)

W dniu 22 października 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wydał decyzję o ustaleniu kapitału początkowego. Do obliczenia podstawy wymiaru wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. 1 stycznia 1980 roku do 31 grudnia 1989 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 101,13 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 101,13 % przez kwotę 1220, 89 zł tj. kwotę bazową określoną w ustawie powołanej w decyzji ($101,13\% \times 1220,89 \text{ zł} = 1234,69 \text{ zł}$). Przyjęto okresy składkowe : 23 lata, 11 miesięcy, 10 dni tj. 287 miesięcy

Okresy nieskładkowe: 11 miesięcy, 2 dni

Kapitał początkowy obliczono:

$293,01 \text{ zł} \times 77,46 \% \text{ (współczynnik proporcjonalny)} = 226,97 \text{ zł}$

$(287 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3 \%) : 12 \times 1234,69 = 383,87 \text{ zł}$

$(11 \text{ miesięcy nieskładkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 1234,69 = 7,90 \text{ zł}$

RAZEM = 618,74 zł

$618,74 \times 209 \text{ miesięcy} = 129316,66 \text{ zł}$

(decyzja k. 48-49 plik I akta ZUS)

Wykonując zobowiązanie Sądu organ rentowy dokonał hipotetycznego ustalenia wysokości świadczenia wnioskodawcy przy uwzględnieniu wynagrodzenia od 30 września 1972 roku do 6 października 1972 roku oraz Pd 26 października 1972 roku do 30 czerwca 1985 roku na podstawie angaży i przy przyjęciu pełnego wymiaru czasu obowiązującego w tym okresie tj.:

Od 30 września 1972 roku do 6 października 1972 roku -5,20 zł/h.

Od 1 kwietnia 1974 roku - 7,50 zł/h.

Od 1 sierpnia 1974 roku - 8 zł/h.

Od 1 sierpnia 1976 roku - 8,50 zł/h.

Od 1 maja 1977 roku - 8,70 zł/h.

Od 1 sierpnia 1978 roku - 9,60 zł/h.

Od 1 sierpnia 1979 roku - 11 zł/h.

Do hipotetycznego wyliczenia przyjęto kwoty:

1972- 240 zł + (...),98 (wynagrodzenie minimalne od 26 października 1972 roku do 31 grudnia 1972 roku)

1973- 12000 zł(wynagrodzenie minimalne)

1974- 3000 zł (wynagrodzenie minimalne o 1 stycznia 1974 roku do 31 marca 1974 roku) +13155 zł

1975- 18026 zł

1976- 19344 zł

1977- 20307 zł

1978- 21749 zł

1979- 24701 zł

W wyniku przeliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. 1 stycznia 1979 roku do 31 grudnia 1988 roku wyniósł 101,42 %, a kapitał ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku – 129500,74 zł

(hipotetyczne wyliczenie kapitału początkowego k. 25-29)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach sprawy, a także na podstawie dokumentów zawartych w aktach organu rentowego, które nie budzą wątpliwości co do ich wiarygodności.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Według ust. 3b jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. Zgodnie natomiast z treścią ust. 8 przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Wskazana regulacja § 21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

Mając to na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornymi okresami zatrudnienia wnioskodawcy.

W przedmiotowej sprawie istota sporu ostatecznie sprowadziła się do ustalenia wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy za okres zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) Oddział II Osobowy w Ł. i w Przedsiębiorstwie (...). W rozpoznawanej sprawie wnioskodawca domagał się uwzględnienia zarobków za okres od 1972 do 1985 roku.

Nie ulegało wątpliwości, że ubezpieczony w spornym okresie świadczył pracę w powyższych Zakładach. Stanowisko organu rentowego, który za okres jego pracy w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) Oddział II Osobowy w Ł. i w Przedsiębiorstwie (...) przyjął wynagrodzenie minimalne obowiązujące w powyższym okresie w jednostce gospodarki społecznej, nie mogło zasługiwać na aprobatę. W ocenie Sądu przedstawione dowody pozwoliły ponad wszelką wątpliwość ustalić wysokość wynagrodzenia z pewnością osiąganego przez ubezpieczonego w spornym okresie. Zachowały się bowiem angaże wskazujące na wynagrodzenia godzinowe. Zdaniem Sądu Okręgowego brak jest jakichkolwiek podstaw do nie uwzględnienia wskazanych dowodów. Wyliczenia wynagrodzenia skarżącego również w oparciu o stawki godzinowe dokonano przy uwzględnieniu normatywnego czasu pracy. Przy obliczaniu kapitału początkowego przyjęto zatem wynagrodzenie wykazane w angażach za czas jaki w nich wskazano, za pozostały zaś nieudowodniony okres przyjęto wynagrodzenie minimalne. Przy obliczaniu kapitału ujęto 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1979 roku do 31 grudnia 1988 roku.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k. p. c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. do ustalenia wartości kapitału początkowego przy przyjęciu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 101,42 % (sto jeden 42/100) i wysokości kapitału na dzień 1 stycznia 1999 roku (...),74 (sto dwadzieścia dziewięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt 74/100) złote.

Brak jest natomiast jakichkolwiek dowodów na przyjęcie wynagrodzenia wnioskodawcy w innej wysokości jak domagał się odwołujący twierdząc, że jego wynagrodzenie w tym czasie było trzykrotnie wyższe gdyż miał wiele nadgodzin i różnych dodatków m.in. za przyczepę za ładunki niebezpieczne, za konwój.

W pozostałej więc części na postawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd odwołanie oddalił.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS , wypożyczając akta rentowe.

M.P.